

Endokrinologický ústav – Laboratorní komplementNárodní 8, Praha 1, 116 94, www.endo.cz, tel. 224 905 xxx **OKB** (l. 244), **OSP** (l. 268)**Objednávka laboratorního vyšetření – klinická biochemie (odb. 801)**

Místo pro údaje laboratoře

Jméno pacienta:

Razítko lékaře (jméno, adresa):

Číslo pojištěnce:

Pohlaví:

Datum narození:

Pojišťovna:

Podpis lékaře:

Diagnóza:

IČP:

Odbornost:

Primární vzorek	Plná krev srážlivá	Plná krev nesrážlivá (EDTA)	Sérum	Plazma	Plazma odebraná bez ledu (Renin)
	Moč nesterilní sběr	Moč nesterilní jednorázová	Sliny	Sliny	Jiný:
Datum a čas odběru:		Odebral:		Zasílaný druh primárního vzorku označte křížkem	

Sérová vyšetření

Cholesterol	HDL chol.
Triacylglyceroly	LDL chol.
Apo A1	Apo B
Na ⁺ , K ⁺ , Cl ⁻	Vápník ioniz.
Vápník celkový	Fosfor
Hořčík	Železo
Celková bílkovina	
Urea	
Kyselina močová	
Kreatinin	
Bilirubin celkový	
ALP	
ALT	AST
GGT	Alfa-amyláza
Kreatin Kináza (CK)	
Glukóza	
C-reaktivní protein (CRP)	
C-reaktivní protein (CRP) hs	

Funkce štítné žlázy

TSH
Free T4
T4
Free T3
T3
Tyreoglobulin
TRAK (proti. proti TSH receptorům)

Funkce pankreatu, hypofýzy ostatní

C-peptid
Inzulín
IGF-1 *
STH (růstový hormon)
IGF BP-3 *
Prolaktin
Kalcitonin *
PSA celkový
Serotonin ** <i>Není hrazen pojišťovnamí!</i>
Lutropin (LH)
Folitropin (FSH)

Funkce gonád, nadledvin

den menstruačního cyklu:

post-menopauzální věk ANO NE

Steroidní spektrum (Kortizol ranní, Testosteron, Estradiol, 17-OH progesteron, DHEA-S, DHEA, Androstendion, Progesteron, SHBG, Dihydrotestosteron, Aldosteron)	
Androgenní spektrum (Testosteron, 17-OH progesteron, DHEA-S, DHEA, Androstendion, LH, FSH, SHBG, Dihydrotestosteron)	
Méně běžné steroidy (3β, 17β-androstendiol, Epitestosteron, 17-OH pregnenolon sulfát, Pregnenolon sulfát, Allopregnanolon, 7-OH DHEA)	
Steroidní metabolom (kompletní steroidní spektrum stanovené GC-MS po předchozí dohodě s vedoucí OSP - Dr. Bičíková tel. 224905289)	
Kortizol ranní	
Kortizol odpolední	
Testosteron	
Estradiol	
17-OH progesteron	
DHEA-sulfát	
DHEA-nekonjugovaný	
Androstendion	
Progesteron	
SHBG	
Dihydrotestosteron	
Aldosteron vsedě	Aldosteron vleže
11-deoxykortizol	
21-deoxykortizol	
Pregnenolon	
11-deoxykortikosteron	
17-OH pregnenolon	
FAI (Testosteron / SHBG)	

Kostní metabolismus

Parathormon - intaktní *
Osteokalcin *
25-hydroxyvitamin D *
ALP kostní *
beta-CrossLaps

Slinné vyšetření

Kortizol **

Vyšetření plodové vody

17-OH progesteron **

Plazmatická vyšetření*(krev odebraná do EDTA, pro PRA nebo ACTH okamžitě do ledové tříště, oddělení plazmy v chlazené centrifúze, transport zmrazené plazmy, pro Renin odběr a centrifugace za laboratorní teploty, po separaci plazmy alikvot co nejdříve zamrazit)*

Plazmatická reninová aktivita (PRA)	
PRA vsedě **	PRA vleže **
Index Aldosteron / PRA	
Renin (stejný poj. kód s PRA - volte jedno stanovení)**	
Index Aldosteron / Renin	
Katecholaminy	Noradrenalin **
	Adrenalin **
ACTH	
Homocystein **	

Močová vyšetření

Čas sběru: Množství moče:

Na ⁺ , K ⁺ , Cl ⁻ - D	
Vápník - D	
Fosfor - D	
Hořčík - D	
Urea - D	
Kreatinin - D	Clearance kreatininu
Glukóza - D	
Jodurie - D	Jodurie - R
Kortizol - D	
C-peptid - D	
Albumin - M **	ACR (ALB. / KREAT.) - R
Katecholaminy	Noradrenalin - D **
	Adrenalin - D **
	Dopamin - D **
Metabolity katecholaminů (VMA - D **, HVA - D **)	
Metanefrin - D **, Normetanefrin - D **, 3-methoxytyramin - D **	
HIAA - D **	
Serotonin - D ** <i>Není hrazen pojišťovnamí!</i>	
Moč chemicky	Močový sediment

*(R – první ranní moč, D – 24 hodinový sběr, M – mikroalbuminurie – noční sběr)***Vyšetření z plné krve**

Plná krev nesrážlivá (EDTA)

Hemoglobin A1c
Krevní obraz s dif. rozpočtem

* krev na vyšetření co nejdříve stočit, sérum separovat a transportovat zmrazené! ** speciální odběr či sběr moči, dieta (**viz zadní strana**)

Podrobné informace k jednotlivým vyšetřením naleznete v **Laboratorní příručce** na www.endo.cz v sekci **Žádanka o laboratorní vyšetření**.

S touto žádankou prosím zašlete pacienta k odběru do Odběrového boxu Endokrinologického ústavu.

Odběry jsou prováděny v pondělí - čtvrtek od 7:00 do 14:00 hod (s polední přestávkou mezi 12:00 – 12:30), v pátek od 7:00 do 12:00 hod. Informujte prosím pacienta, zda musí být na lačno a co příprava na odběr obnáší.

Odběrový box se nachází v přízemí Endokrinologického ústavu, Národní 8, Praha 1.

Je nutné si vyzvednout pořadové číslo z automatu na chodbě před odběrovým boxem.

(V případě odběru na Aldosteron, kontaktujte prosím předem Odd. funkční diagnostiky pro domluvení termínu specializovaného odběru na tel. číslo: 224 905 357.)

Prosba na ženy:

Vážená pacientko / klientko,

prosíme, abyste v horní části žádanky (na první straně) vyplnila den menstruačního cyklu, ve kterém se nacházíte ke dni odběru krve, nebo informaci o menopauze. První den Vaší poslední menstruace se počítá jako první den menstruačního cyklu. Je to důležité pro Vaše správné laboratorní vyšetření.

**** Vyšetření serotoninu, metanefrinů, katecholaminů a jejich metabolitů:**

2 dny před odběrem, případně sběrem moče vynechat kávu a jiné potraviny s kofeinem, silný čaj, alkohol, kakao, ořechy, čokoládu, potraviny s vanilinem, sýry, banány, citrusy, zeleninu, bylinkové čaje, ovocné šťávy.

Pokud je to možné, vysadit po dohodě s lékařem 2 týdny před odběrem krve či sběrem moče všechny léky, případně provést výměnu betablokátorů, ACE inhibitorů a diuretik za alfa blokátory a blokátory kalciových kanálů. Dále vysadit léky typu: alfa-methyldopa a jiná centrálně působící antihypertenziva, inhibitory MAO, antiparkinsonika (L-DOPA), sulfonamidy, antibiotika, diuretika, salicyláty, benzodiazepiny

Upozornění:

Pro stanovení katecholaminů v plasmě se odběr krve provádí do EDTA po 30 minutách klidu na lůžku.

Pro stanovení katecholaminů v moči a jejich metabolitů je nutné vyzvednout sběrnou nádobu na moč v odběrovém boxu v EÚ. Sběrná nádoba obsahuje 30ml 50% kyseliny octové, z tohoto důvodu nádobu nevymývejte!!!

Vyšetření serotoninu není hrazeno pojišťovnou – aktuální cenu za stanovení naleznete na www.endo.cz – „Ceník pro samoplátce“.

**** Homocystein**

Pro dosažení co nejspřávnějších výsledků je nutné pečlivě dodržet pravidla preanalytické fáze. Vzorek je třeba ihned po odběru umístit do ledu a do 15 min. odstředit v chlazené centrifuze, plasmu oddělit a zmrazit.

**** Plazmatická reninová aktivita (PRA) – Angiotensin I**

Podmínkou správné interpretace stanovení PRA je provádění odběrů krve za standardních podmínek příjvodu sodíku potravou, po dostatečně dlouhém (nejméně 1 týden) přerušení příjmu některých léčiv, především diuretik a adrenergických beta-blokátorů. Odběr probíhá vleže po celonočním klidu na lůžku a po dvou hodinách chůze. V případě ambulantního odběru vhodný odběr vsedě po 30 min klidové polohy.

**** Renin**

Podmínkou správné interpretace stanovení reninu je dodržení správné preanalytické fáze. Renin je třeba odebírat do zkumavek vytemperovaných na lab. teplotu a NIKOLIV uložených v ledu!!! (opak PRA). Po odběru se vzorky OKAMŽITĚ odstředí při laboratorní teplotě, a po alikvotaci se vzorky ihned zmrazí (skladování při -20°C).

**** Albumin v moči (dříve označováno jako mikroalbuminurie):**

Pacient se v průběhu dne před sběrem vyhne větší fyzické námaze a pokud možno sníží příjem tekutin. Těsně před spaním se vymočí do WC (tuto moč nesbírá!) a zaznamená čas s přesností na minuty (např. 22:25 hod).

Ráno se vymočí hned po probuzení do připravené nádoby a stejným způsobem zaznamená čas (např. 6:13 hod). (Do stejné nádoby sbírá i případnou noční moč.)

Objem moči se změří s přesností na ml, nejlépe odměrkou, vzorek se odlije do malé čisté lahvičky. Na tuto lahvičku nebo na žádanku pacient zapíše oba časové údaje a změřené množství moče v ml a příjmení. Takto připravenou lahvičku přinese s sebou k odběrům. Pokud pacient nemůže množství moče dostatečně přesně odměřit (nestačí odhad), přinese celé množství moče, na které poznamená pouze oba časové údaje a příjmení.

**** Sběr slin do nádobek Salivette:**

POKYNY PRO PACIENTY:

Odběr provádějte nejméně 30 minut po jídle. Odzátkujte zkumavku, vyjměte z vrchní části žvýkácí váleček a jemně jej žvýkejte asi 2 minuty, aby se nasákl slinami. Poté vložte váleček zpět a uzavřete pečlivě zkumavku. Uchovávejte ji v ledničce a do 24 hodin dopravte k lékaři.

POKYNY KE ZPRACOVÁNÍ ODEBRANÝCH SLIN:

Zkumavku Salivette s odebraným vzorkem slin centrifugujte 5 minut při 1000 g (cca 2000 – 2500 ot/min) a oddělte tak sliny do spodní části zkumavky. Horní část zkumavky s válečkem po centrifugaci vyjměte a zlikvidujte jako biologický odpad. Spodní část se slinným supernatantem zazátkujte a uchovávejte při -20°C.

Zkumavku před centrifugací uchovávejte při 2 – 8°C, pro dlouhodobější skladování je možné celou zkumavku i s válečkem též zmrazit.

**** Vyšetření plodové vody:**

Odběr plodové vody je nutno provádět na specializovaných pracovištích podle vnitřních předpisů příslušného pracoviště. Endokrinologický ústav odběr plodové vody neprovádí.

Nabídka imunologických (odb. 813) a genetických (odb. 816) vyšetření je na samostatné žádance.